

Zahtevamo konec londonskega mešetarjenja!

Leto VIII. - Štev. 103 (2099)

Poltnina plačana v gotovini

TRST, torek 29. aprila 1952

Cena 20 lir

Prepotente

Pogovar naslednikov Mussolinijeva razbojniškega fašističnega režima je govoril v nedeljo v Neaplju tudi o londonski konferenci. Dejal je, da se bodo popustili pred prepotentimi, toda naj bo jasno, da se bi se to zgodilo, bi se vsa Italija dvignila na noge...

Zdi se torej, da De Gasperi ni preveč zadovoljen niti s tiskom, kar je poseben delovni odbor londonskih mešetarjev napravil na papir in za kar — ne poročajo — iščejo samo se uveljavljeno formo. De Gasperi ni zadovoljen, da imajo njegovi agenti v Trstu v rokah delovni odbor londonskih mešetarjev, ki ne samo v civilni upravi, temveč tudi na gospodarskem in kulturnem področju našega mesta, in s tiskom, kar mu po vsej zvezi ni mu dovolj, da njegovi tržaški agenti napolnijo delovni odbor londonskih mešetarjev, ki ne samo v civilni upravi, temveč tudi na gospodarskem in kulturnem področju našega mesta, in s tiskom, kar mu po vsej zvezi ni mu dovolj, da njegovi tržaški agenti napolnijo delovni odbor londonskih mešetarjev...

SVEČANA PROSLAVA 11. OBLETNICE OSVOBODILNE FRONTE V TRSTU Slovinci moramo združiti vse svoje sile da preprečijo povratek Italije v naše kraje

Govor tov. Babiča, predsednika glavnega odbora OF, o sedanjem težkem položaju in nevarnostih sprčo londonskega mešetarjenja in o nalogah pristajev OF v predvolilni borbi

V tesnih prostorih prvega nadstropja na sedeži Obzora, dilni fronte v Ul. Ruggero Manna 29 je bila sinoči proslava 11. obletnice ustanovitve Osvobodilne fronte. O značaju in pomenu te slavne obletnice je pred pristajev OF, ki so napadli tudi vse sosednje predstvedstva OF okrajne s slovensko zastavo in kipom maršala Tita je govoril predsednik glavnega odbora tov. Branko Babič, ki je vzel besedo po podzračnem nagovoru tov. dr. Jožeta Dekleva. Govor Babič je uvodoma omenil lanskoletno jubilejno proslavo ob priliki 10. obletnice ustanovitve OF in dejal, da je letošnja proslava širši skromnejša, hkrati pa ni manj važna in pomembna. Nato je govoril o sedanjem položaju in nevarnostih sprčo londonskega mešetarjenja in o nalogah pristajev OF v predvolilni borbi.

Govornik je nato orisal naloge Osvobodilne fronte na Tržaškem ozemlju v sedanjem političnem položaju, ki mu prav gotovo ne najdemo na svetlu podobnega. Pri tem je poudaril neurešenost dolocila mirovne pogodbe. Namesto izpolnitve predvsem demokratičnih določb pogodbe, ki nam jamčijo vsaj do neke mere enakopravnost, pa smo priča, kako je zlasti po tristranski izjavi vse usmerjeno na to, da se mirovna pogodba do kraja potepta in da pride do najhujšega, kar lahko Slovinci dočkamo, da namreč razišči imperijalski iredentistični in imperialistični propagandni. Zato je delegaciji prikazoval, pri vrsti predstavnikov političnega življenja v Londonu in zastopnikom svetovnega tiska zahteve našega prebivalstva. Prišla pa je tudi v stik z delegacijo londonskih konferenci, ki so delegacijo uradno pozvali, naj jim predloži svoje zahteve in predloge. To dejstvo je najboljši dokaz uspešnega delovanja delegacije, saj so zahodni delegati našli v argumentih naše delegacije, ki jim je bila tržaška delegacija izročila, številne in močne protiprogromente proti izsilitvjam predstavnikov italijanske imperialistične vlade.

Obveščeni krogi trdijo, da so na seji proučevali besedilo, ki ga je predložil redakcijski odbor. Približna pomena seja je predvidena za jutri. Danes se je tudi posebej sestel redakcijski odbor, ki je nadaljeval s svojim delom. Italijanski veleposlanik Brozio pa je danes obiskal angleškega ministra za delo šefa Walterja Monktona, Razgovor, ki mu je prisostvoval tudi minister za goriva Lloyd, se je ukval položaja italijanskih delavcev v angleških rudnikih.

Prvi maj 1952

DELAVCI! Letošnji prvi maj bomo praznovali v čast, ko izvajajo obnovljajo se italijanski fašizem in njegovi pomočniki pri navi in mednarodnem področju vrsto zablinskih manevrov, da bi se potlačili STO proti interesom demokracije in tržaških delavcev.

DELAVCI! Ta čas zahteva, da se vse slovenske in italijanske delovne sile našega ozemlja združijo v močeno fronto proti grozljavi iredentistične reakcije, kot so se znale združiti v slavni letih osvobodilne borbe. Toda, da bi to dosegli, je potrebno, da delavci izločijo iz svoje srede najnevarnejšega sovražnika te fronte in najdragocenejšega zaveznika italijanskega fašizma in imperializma: tržaško kominformistično vodstvo.

SPORED NASTOPA NA STADIONU „PRVI MAJ“ (v četrtek popoldne)

- 1. Mimohod vseh telovadcev
2. Telovadni nastop pionirjev od 6 do 10 let
3. Telovadni nastop pionirjev od 10 do 14 let
4. Telovadni nastop mladink
5. Telovadni nastop mladincev
6. Razne igre, ki jih bodo izvajali pionirji
7. Govorji in pozdravi - govorila tov. B. Babič in B. Petronio, tržaška delegata v Londonu
8. Posebna telovadna točka
9. Telovadni nastop golčencev Pomorskega inštituta iz Pirana
10. Posebna telovadna točka
11. Nastop združenih pevskih zborov
12. Folklorni plesi
13. Akrobacije z motornimi kolesi
14. Džimkana motornih koles
15. Zaključni mimohod.

Osnutek odgovora na noto SZO Nemčiji

Verjetno bodo odgovor poslali v Moskvo v začetku maja - Okoli 20. maja pričakujejo podpis pogodbenih dogovorov z Nemčijo - Schumanove izjave

LONDON, 28. — Načrt za enoznačno odgovora na zadnje sovjetsko noto, ki ga je pripravila v Londonu skupina izvedencev treh zahodnih držav, v kateri so sodelovali tudi predstvedstva OF okrajne, ki pripravi odgovor na to noto, ki ga je pripravila v Londonu skupina izvedencev treh zahodnih držav, v kateri so sodelovali tudi predstvedstva OF okrajne, ki pripravi odgovor na to noto, ki ga je pripravila v Londonu skupina izvedencev treh zahodnih držav, v kateri so sodelovali tudi predstvedstva OF okrajne...

Crtana 1 milijarda iz programa za pomoč tujini

WASHINGTON, 28. — Senatna komisija za mednarodne odnose je danes znižala za eno milijardo znesek 7 milijard in 900 milijonov dolarjev, ki se je bil predlagal Trumanu za pomoč tujini, Predsednik komisije, je Connally je izjavil, da meni, da bo senat, ki bo verjetno začel tozadevno razpravo v ponedeljek, to znižanje odobri.

Spet plenarna seja na londonski konferenci

LONDON, 28. — Angleška, ameriška in italijanska delegacija na londonski tristranski konferenci so se danes spet sejevali na plenarni seji, ki je trajala dve uri in pol. V dobro

RIDGWAY EISENHOWERJEV NASLEDNIK

Predsednik Truman in atlantski svet sta imenovala generala Matthewa Ridgwaya, sedanjega poveljnika čet OZN na Koreji, za vrhovnega poveljnika atlantskih sil v Evropi. General Eisenhower bo predal svoje mesto 1. junija. General Clark novi poveljnik na Koreji

PARIZ, 28. — Danes je bil general Matthew Ridgway imenovan za naslednika Eisenhowerja na mesto vrhovnega poveljnika čet atlantskega pakta v Evropi. Obenem je predsednik Truman imenoval generala Marka Clarka za Ridgwayevnega naslednika na Daljnem vzhodu. Ker je danes stopila v veljavo japonska mirovna pogodba, je obtem prenehala tudi Ridgwayeva funkcija vrhovnega poveljnika zaveznikih sil na Daljnem vzhodu. General Clark bo torej sam po sebi poveljnik ameriških čet na Daljnem vzhodu in čet OZN na Koreji.

Mnenja beograjskih krogov o londonskem mešetarjenju

Generalni polkovnik Dušan Kveder piše, da bo Italija morala skrbeti za dobre sosedske odnose z Jugoslavijo, kajti izkušnje kažejo, da so Italijo v vseh vojnah morali reševati zavezniki

Beograd, 28. — Po poročilih iz Londona je ponovno nastopil zastoj na konferenci med ZDA, Veliko Britanijo in Italijo, o kateri so zlasti italijanski listi že najavljali ugodne rezultate. V novinarskih krogih v Beogradu poudarjajo, da je za londonsko konferenco značilna rezerviranost ne le v izjavah državnikov, temveč tudi v angleškem tisku, zlasti zadnje dni. Medtem ko nekateri mislijo, da je do zastojanja prišlo zaradi prevelikih zahtev Italije, drugi ne izključujejo možnosti, da se čaka samo na ugoden politični trenutek za objavo končne poročila. Njegov izklučenost, da bodo zahtevne velisile tudi tolerat objave poročilo neposredno pred volitvami v Italiji in Trstu, da bi na ta način podpre De Gasperija v njegovi volilni borbi.

Poraz golistov pri senatnih volitvah v Franciji

PARIZ, 28. — Večraj je bil v Franciji prvi del izbire novih senatnikov. Običajni vsi 20.000 občan z manj kot 9000 prebivalci so določili svoje delegate za senatne volitve, ki bodo v maju. Poleg teh delegatov je poslanici glavni svetniki krajevnih skupščin in občinski svetniki iz krajev nad 9000 prebivalcev. Senatniki so voljeni na 6 let, vendar se vsaka tri leta obnavlja polovica senata. V maju bodo volili 11 senatorjev, ki jih bo treba nadomestiti, pripadajo sledenim strankam (številka v oklepaju pomeni skupno število senatorjev): socialisti 23 (62), MRP 9 (21), radikalni 43 (83), neodvisni agrarci in republikanska stranka svobode 31 (74), komunisti 15 (30), golisti 36 (56).

Alexander o evropski vojski

LONDON, 28. — Britanski minister za obrambo lord Alexander je danes v parlamentu izjavil, da bo v prihodnosti uvedena evropska vojska. Alexander je izjavil, da bo v prihodnosti uvedena evropska vojska. Alexander je izjavil, da bo v prihodnosti uvedena evropska vojska.

Edenovi razgovori o egiptovskem vprašanju

LONDON, 28. — Zunanji ministar Eden je danes popoldne nadaljeval razgovore s sudanskim guvernerjem, s civilnim tajnikom sudanske vlade in s britanskim poslanikom v Kairu. V londonskih krogih računajo, da bo zunanje ministrstvo pripravilo v kratkem nove predloge za egiptovsko vladno. Toda razgovori se niso še končali in za jutri predvidevajo nov razgovor.

Priljubljen volitve v državi Massachusetts

BOSTON, 28. — Jutri bodo v državi Massachusetts pripravljale volitve za izbiro republikanske in demokratskega kandidata za predsedniške volitve. Eisenhowerjev privrženec so pričepnati, da bo Eisenhower odnesel veliko volitev.

Rezultati kažejo predvsem na precejšen poraz generala De Gaulle. Stevilni golisti so izgubili so tudi demokristjani in komunisti. Približno so ohranili svojo moč socialisti, medtem ko so se stranke vladne koalicije okrepile.

Priljubljen volitve v državi Massachusetts

BOSTON, 28. — Jutri bodo v državi Massachusetts pripravljale volitve za izbiro republikanske in demokratskega kandidata za predsedniške volitve. Eisenhowerjev privrženec so pričepnati, da bo Eisenhower odnesel veliko volitev.

Vidali „italianissimo“

corre far presto — ha concluso. Vidali — se non vogliamo trasformare la città italianissima in un cimitero di italiani! ANTONIO BONINO

Zivel prvi maj, dan borbe proti fašizmu, imperializmu in njegovi peti koloni - kominformističnemu vodstvu!

NAPISANO ZA PRIMORSKI DNEVNIK

TOM ANTONGINI: "D'ANNUNZIEVI VESELI GUSARU"

Zakaj nočemo več Italije?

Antongini je bil nekaj let D'Annunzиеv osebni tajnik. Ko je pesnik živel, mu je na...

gova etajna knjiga izšla v času, ko je D'Annunzio se živel, vendar je želel, da o prvem času izkoristi senzacijo, ki jo...

njah, ob raznih obletnicah in podobnem. Popolnoma razumljivo je, da je Tom Anton...

trebno kakor zrak, ki ga dihaš. Ne preostane torej drugega, kakor zadovoljiti tej potrebi...

Bosne. Tu sta se ustavila pred jetašnico ter zapela nekaj italijansko melodijo. V besedilo same pesni pa sta vstavila ne...

Ker so bili med fašisti tudi taki podleži, da so slovenskemu otroku pljunili tuberkulozno slino v usta, ker se je drznil spregovoriti slovensko besedo.

VIKTOR CAR EMIN

bralcem vsaj v nekoliko objasniti ona Antonjinjeva pija, da s svojimi "filibusterji" izide prav sedaj, ko je D'Annunz...

Telovadci so že pripravljene za prvomajski nastop

dalci opazili razliko med vajami, ki so jih izvajale mladice prejšnja leta. Gibi so mehkejši, bolj ženski, kar je vsaka primernejša za dekleta.

Na stadionu so zadnje priprave. Na prvi maj bodo zaplopalce zastave, ki bodo da, le še posebno svečano lice nasemu velikemu prazniku.

banja po telovadišču, gledalcem pa dež močil glav. Poleg telovadca pa bodo za prvi maj nastopili tudi družni pevski zbori, ki bodo z borbeno pesmijo povzdignili naš praznik.

Na stadionu bodo motoristi na svojih kolesih izvajali akrobacije, tako da bodo tudi ljubitelji tega športa prisli na svoj račun.

Uspeli nastopi je pač odvrača od marljivosti telovadcev in njihovega skladnega izvajanja. Ne smemo pa pozabiti naših poštovanih vaditeljev, ki so irtovalni vse svoje proste popoldnevne in večerne, da so učili vaje. Njihov delež pri uspehu bo prav tolikšen kot delež telovadcev.

Skupna vaja pred generalko je bila v nedeljo. Na stadionu je bilo vse živo. Od tista do časa je bilo slišati glas vaditelja, ki je pozval svojo skupino na vaje. Eni na travni, drugi na malen igrišču, folklo, drugi na svojem kotu, vse se je gibalo in obračalo, poskakovalo in se vrtilo. Pravo mravljišče. V posebnih skupinah so vadili tisti, ki še niso prav trdni; vaditelji so jih pilili, da bi prvomajski nastop čim lepši.

Ze nedeljske vaje so pokazale, da bo prireditev prvega maja tudi letos uspeša. Zdjaj pa naj pomaga še sonce, da ne bo kot lansko leto blato onemogočalo telovadcem obratov in gibov.

Sredi preteklega stoletja in — glejte, kakšno čudno in zanimivo naključje — ravno pred sto leti je odkril Medo Pucić, družbovski pesnik, da živi na vzhodnih obronkih Apenin v pokrajini Molise nekaj tisoč ljudi, ki že od davnih časov govorijo nekdo staro stokavskokrakavsko narečje srbskohrvatskega jezika. Gre za tri kraje: Acquaviva Collecroce (Kruč), San Felice Slavo (Stifilici) in Montemitro (Mundimitar), ki so jih pred mnogo stoletji naselili slovanski begunci z Balkana.

Ze nedeljske skušnje mladink so pokazale gracioznost vaj. Večji pionirji ne bodo zaostajali za svojimi mlajšimi tovariši.

Stare slovanske naselbine v Apeninih

Čast Riste Kovačiča, ki je prav takrat prvič obiskal Acquavivo. Navdušeni od člankov in pripovedovanj dr. Smodlake, se nekateri javni delavci Spilite obiskali te tri naselbine in je tako tudi naš slikar Emanuel Vidović leta 1906 naslikal kraj Mundimitar.

Na temelju dosedanjega raziskovanja lahko z gotovostjo trdimo, da so stari kolonisti, ki so naselili ta tri naselja, prišli v Italijo v prvih desetletjih 16. stoletja. Ni pa še znano, s katere točke na naši obali so prišli. Zelo je verjetno, da so prišli od izliva Neretve in s polotoka Pelješca, kakor je tudi ugotovil, da govorijo ob izlivu Neretve po starih izročilih še danes, kako je pred več stoletji evjovodja Mirko odvedel ljudstvo na ono stran morja. V zvezi s tem je umestna pripomba, da je v slovanskih kolonijah v Molisi ime Mirko zelo čisto.

Minilo je že 40 let in nekaj let od Rešetarjevega in 30 let od zadnjega obiska dr. Smodlake, ko sem neke januarne nedelje l. 1949 imel priložnost, da iz Rima odidem na vzhodne obronke starih samnitskih krajev, kjer so pred nekaj stoletji pristajale ladje iz Dalmacije in se so jih izkrcavali premožni ljudje, ki so na svojem begu pred Turki ostranili morja iskali nove domove. Edini vzrok poti čez Apenine je bila žalostna radovednost, če je tam še kaj ostalo od Rešetarjevih in Smodlakovih časov, to je da bi se prepričal, če govorijo morda še danes kaka, stariva jezik svojih pradedov, ali pa je roka italijanskega fašizma pograbila te slovanske kmetje in jih je iztrgala iz grla tudi zadnje besede pradedov.

Ko sem prišel v Acquavivo, o kateri lahko rečemo, da je kulturno, in gospodarsko središče Slovanov v Apeninih, je bil nekdaj deljaski dopoldan in ura, ko se navadno konča masa ter zvonovi naznanjajo zapuščenim njihovim, da so se verniki napotili s trga domov k svojem nedeljškemu pribojstvu. V Acquavivu pa ni bilo slišati zvonov in tudi drugi glasovi niso motili miru, ki je, kakor se mi je zdelo, le žal nad hišami in ozkimi ulicami.

V neki stranski ulici tega kraja sta enolitski kamniti pošasti, obdanih od kmečkih enonastropnih hiš oživilo dve ženski postavi. Gledal sem za njima, kako sta, črnooblečeni, z ruto čez ramo, nosili na glavah velike vedrice vode in se pogovarjali. Pohitil sem in ženski se na srečo nista obrnili, temveč hiteli naprej ter nadaljevali svoj razgovor.

«E-e-e, sestra moj! Hoje (zakaj) ni on doša?». To je bilo prvo in vse, kar sem slišal, nadaljnje razgovor nisem mogel slediti, ker se mi je zdelo, da je okrog me vse oživilo. Slišali so se klicni otrok, na malih balkonih pa so se pojavljale gospodinje in naglicah svojega nedeljškega dopoldanskega opravka. Acquaviva je nehala biti mrtvega prostora nekakšnega pozabljene arhiva in postala je kraj, ki sredi Italije živi s svojo posebnostjo in živahnostjo. Bilo mi je, kakor da je neka nevidna roka dvignila s kakega dalmatinskega otoka celo kamnito ulico ter jo skopaj s tema dvema ženama v ravnem čez morje prenesla sem v to deželo, ki je navajena, da že stoletja veruje v vse mogoče in nemogoče čudeže.

BRANIMIR GABRICEVIC (Nadaljevanje sledi)

